

Uudenmaan Kylät Nylands Byar

2023

Kyläkoulut s. 8

Byskolor s. 9

Kestävän kehityksen viikko s. 4

Hållbarhetsveckan s. 5

Vuoden kylä:

Pellinki

Årets by: Pellinge

s. 6

Uudenmaan Kylät
Nylands Byar

Hyvä lukija,

Uudenmaan Kylät ry:n digilehden kolmas numero on nyt luettavana. Julkaisussa kerromme kylätoiminnan kuulumisia ja esittelemme kylätoiminnassa mukana olevia toimijoita.

Uudenmaan Kylät ry toimii Länsi- ja Keski-Uudellamaalla kylätoiminnan maakunnallisena järjestönä Suomen Kylät ry:n alaisuudessa.

Itäisen Uudenmaan puolella vastaavasti toimii SILMU-kylät, joka hallinnollisesti kuuluu Kehittämisyhdistys SILMU ry:n alle.

Yhdistyksemme on kaksikielinen, ja teemme työtä kylien eteen hanke- ja ohjaustoiminnan kautta sekä suomeksi että ruotsiksi.

Uudenmaan vuoden 2023 kyläksi valittiin Pellinki Porvoosta ja kunniamaininnan sai Espoon Laajalahti. Lue lisää tästä: <https://www.uudenmaankylat.fi/uuden->

[maan-vuoden-kyla/](#)

Viime vuosina maallemuutto ja kyläkoulujen lakkauttaminen ovat puhuttaneet paljon. Kyläkoulut ovat merkityksellisiä kylän kokonaisuuden paikkana ja voimana. Myös niistä teemoista voit lukea lehdessämme.

Kestävän kehityksen viikolla (viikko 39) nähdään viime vuoden tapaan paljon paikallista toimintaa ympäri Uudenmaan. Lisätietoja viikosta ja osallistumisohjeet löydät täältä: <https://kestavankehityksen-viikko.fi>.

Vuosi 2023 on Lohja 700-juhlavuosi. Juhlavuoden aikana ympäri Lohjaa, niin keskustassa kuin kylissäkin, järjestetään lukuisia tapahtumia. Parhaiten niistä saa tietoa täältä: <https://mylohma.fi>. Sinne julkaistaan tarinoita Lohjalta ja tietoa vuoden aikana järjestettävästä tapahtumista. Sieltä

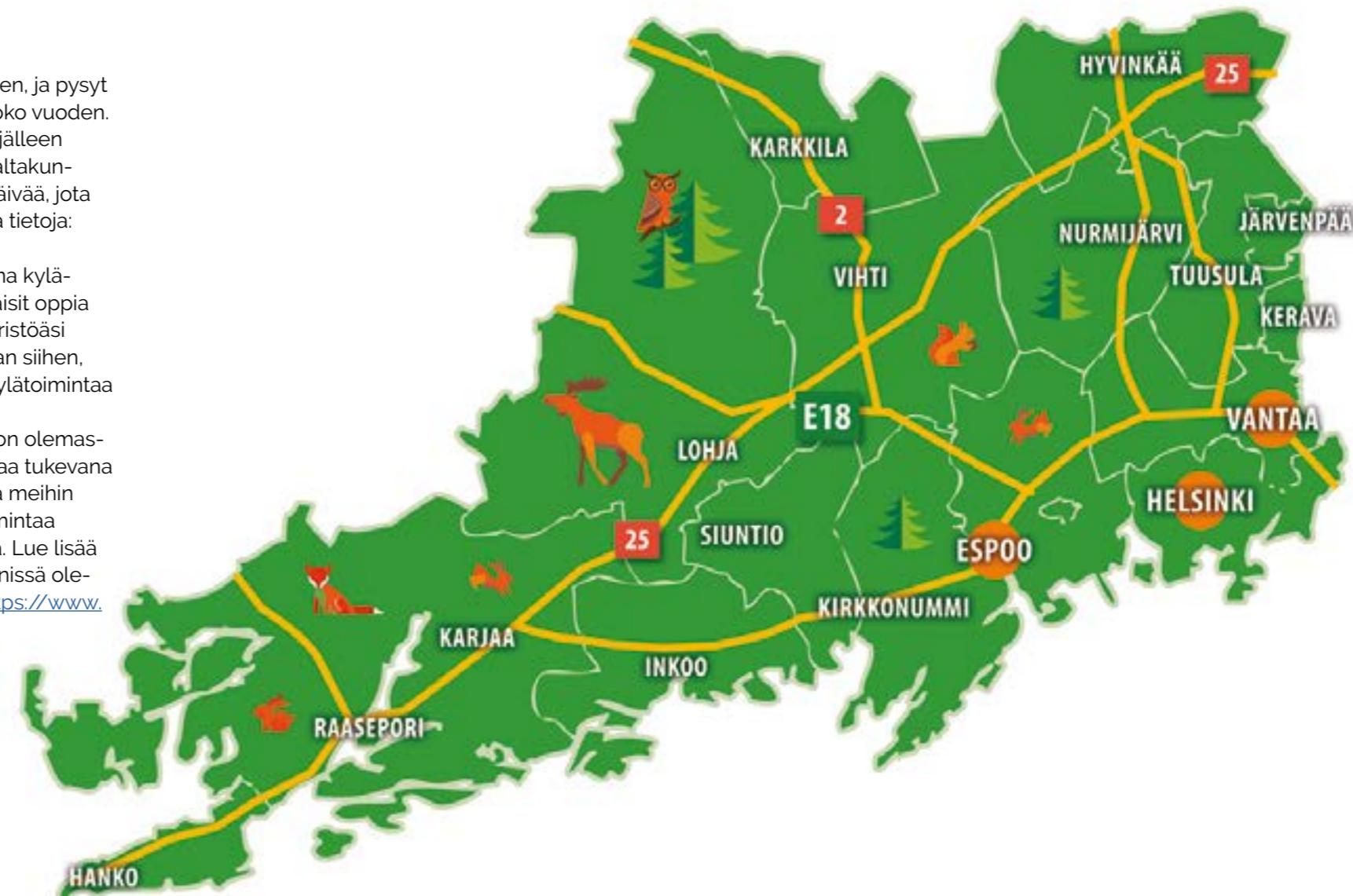
voit myös tilata uutiskirjeen, ja pysyt juhlavuoden humussa koko vuoden.

Kesäkuussa olemme jälleen mukana järjestämässä valtakunnallista Avoimet Kylät -päivää, jota vietetään 10.6. Tarkempia tietoja: <https://avoimetkylat.fi/>.

Jos et vielä ole mukana kylätoiminnassa, mutta haluaisit oppia ymmärtämään lähiympäristöäsi paremmin ja vaikuttamaan siihen, ota selvää, minkälaisista kylätoimintaan kotiseudullasi on.

Uudenmaan Kylät ry on olemassa paikallista kylätoimintaa tukevana organisaationa. Voit ottaa meihin yhteyttä kaikissa kylätoimintaa koskevissa kysymyksissä. Lue lisää toiminnastamme ja käynnissä olevista hankkeistamme: <https://www.uudenmaankylat.fi/>.

Heikki Hanhimäki

Bästa läsare,

Här kan du läsa den pinfäriska tredje årgången av tidningen Nylands Byar i digitalt format.

I den behandlas aktuellt inom byaverksamheten och verksamhetens olika aktörer presenteras. Nylands Byar rf verkar i västra och mellersta Nyland som en landskapsorganisation inom Finlands Byar rf.

Vår motsvarighet i östra Nyland är SILMU-byar som fungerar inom Leader-gruppen Utvecklingsförening SILMU rf.

Vår tvåspråkiga förening jobbar för byarna genom projekt- och handledningsverksamhet på såväl finska som svenska.

Pellinge i Borgå valdes till Nylands årets by och hedersnämndet gick till Bredviken i Esbo.

Här kan du läsa mera om temat: <https://www.uudenmaankylat.fi/>

[sv/arets-nylandska-by/](#)

Utflytningen till landsbygden och stängningen av bryskolorna har varit på tapeten under de senaste åren. Bevarandet av bryskolorna är viktigt eftersom den övriga verksamheten ofta till stor del har koncentrerats till skolans närhet. Också om det temat kan läsas mera i tidningen.

Hållbarhetsveckan (vecka 39) innebär igen otaliga lokala evenemang på olika håll i Nyland. Mera info samt uppgifter om hur man kan anmäla sig med finns här: <https://hallbarhetsveckan.fi>.

Lojo stads 700-årsjubileum infaller i år. Då ordnas det ett flertal olika evenemang i såväl stadens centrum som i byarna.

Rikligt med tilläggssinformation, berättelser om Lojo samt uppgifter om evenemang som ordnas under året finns på adressen <https://www.uudenmaankylat.fi/sv/>.

[mylohma.fi](#). Beställ nyhetsbrevet så hålls du med i feststämningen hela året.

Nylands Byar är förstås också i år med i arrangemanget på Öppna Byar -dagen som ordnas 10.6. Läs mera här: <https://avoimetkylat.fi/>.

Om du ännu inte känner till byaverksamheten som finns i din hemtrakt – ta reda på det! Kom med i byaverksamheten ifall du vill få mera information och påverka framtiden i din närmiljö.

Nylands Byar rf stöder och handleder den lokala byaverksamheten och dess aktörer. Oss kan du kontakta i alla frågor som berör byaverksamhet. Läs mera om vår verksamhet och de projekt som

pågår: <https://www.uudenmaankylat.fi/sv/>.

Heikki Hanhimäki

Heikki Hanhimäki är toiminut Uudenmaan Kylien puheenjohtajana vuodesta 2018 lähtien. Hän on mukana myös monen Vihtijärven kylän yhdistyksen toiminnassa ja Lohjan Kylät ry:n toiminnassa.

Heikki Hanhimäki har agerat som ordförande i Nylands Byar sedan 2018. Hans hemförening är Routioseura ry i Lojo och han är också med i Lohjan Kylät ry:s verksamhet.

Anu Nilsson toimii Uudenmaan Kylien toiminnanjohtajana. Hän on mukana myös monen Vihtijärven kylän yhdistyksen toiminnassa ja Ykkösakselin hallituksessa.

Anu Nilsson agerar som verksamhetsledare i Nylands Byar. Hon är även med i verksamheten av mängen förening i Vihtijärvi och med i Ykkösakselis styrelse.

Anu Halme työskentelee Uudenmaan Kylien toimistosihteerinä ja vaikuttaa Veklahedessä Kirkko-nummella.

Anu Halme arbetar som kommunikationsspecialist för Nylands Byar. Hon deltar också i föreningsverksamheten i sin hemby Vekkola.

Mikael Gerkman toimii Uudenmaan Kylien toimistosihteerinä ja vaikuttaa Veklahedessä Kirkko-nummella.

Mikael Gerkman agerar som kontorssekreterare för Nylands Byar och verkar i Vecklax i Kyrkslätt.

Kyläkoutsit tulevat kylä- ja korttelitoiminnan tueksi

Kyläyhdistyksillä ja muilla vastaanvalla organisaatioilla on nyt mahdollisuus tilata Kyläkoutsi paikan päälle kylään tai kortteliin pitämään työpajaa tai koulutustilaisuutta erilaisista toimintaa kehittävästä aiheesta.

Loppuvuodesta kouluttautui viitseenkymmentä suomen- ja ruotsinkielistä maaseutukehittäjää, joilla on nyt valmiudet toimia uuden valtakunnallisen konseptin Kyläkoutseina. Koulutetut ovat maakunnallisten kyläyhdistysten tai Leader-ryhmien työntekijöitä, ja heitä on joka maakunnasta.

– Meillä oli kesätapaaminen muutamien maakunnallisten kollegoiden kesken, ja puheeksi tuli, että olisi hiehoa, jos olisi valmis koulutusmateriaali

eri aiheista. Silloin olisi helppo lähetää kyliin pitämään esimerkiksi työpajoja, ja meillä olisi aina laadukas ja ajankohainen materiaali käytössä. Siitä se sitten lähti, kertoo SILMU-kylien kyläneuvuja **Li-Marie Santala**, joka on yksi hanke-työryhmän jäsenistä.

– Nyt meillä on tuotesuojattu konsepti, Kyläkoutseja joka maakunnassa ja näin alkuun kymmenen eri aiheko-konaisuutta. Kiitos kuuluu hanketiimille ja myös kaikille asiantuntijoille, jotka ovat antaneet työpanoksensa ja asiantuntemuksensa konseptin kehittämisen.

Kiinostuitko tai heräskö kysyttää? Ota yhteyttä: anu.nilsson@uudenmaan-kylat.fi

tukseen aloittaa esimerkiksi yhdistystoiminnan perusteista, viestinnästä, varainhankinnasta tai yhdistystoimijan digitaalista. Myös verkostoitumiseen ja vapaehtoistyöhön liittyviä kokonaisuuksia on tarjolla. Työpajoissa voi

esimerkiksi suunnitella tapahtumia tai vaikkapa miettiä yhdessä lisää toiminta kylälätoon. Kyläkoutsin tuella voi tehdä omalle kylälle kyläsuunnitelman tai hankkeistaa hyvän idean ja näin mahdollisesti saada myös rahoitusta oman kylän tai korttelin kehittämiseen.

Koulutusaiheet liittyvät tavalla tai toisella kylä- ja yhdistystoimintaan. Kun tilaa kylään Kyläkoutsin, voi koulu-

Byacoachar stöder byaverksamheten

Nu har byaföreningar och andra liknande organisationer möjlighet att beställa en workshop eller utbildning om olika ämnen som utvecklar verksamheten i byn eller kvarteret. I slutet av förra året utbildades totalt knappt femtio landsbygdsutvecklare på både finska och svenska, och de har nu kapacitet att fungera som Byacoachar för det nya nationella konceptet. De utbildade är anställda i landskapens byaföreningar eller Leader -grupper och kommer från alla delar av landet.

Byrårdgivare **Li-Marie Santala** (SILMU-byar), som är en av medlemmarna i projektgruppen, säger: "Vi hade ett sommarmöte med några kollegor och det kom fram att det skulle vara bra

att ha färdigt utbildningsmaterial om olika ämnen. Då skulle det vara lätt att åka ut till byar för att hålla till exempel workshops, och vi skulle alltid ha högkvalitativt och uppdaterat material till vårt förfogande. Det var så det hela började. Nu har vi ett produktskyddat koncept, byacoachar i varje landskap och tio olika ämnesområden till en början. Ett varmt tack till hela vårt projektteam och även till alla sakkunniga över hela landet som har bidragit med expertis i utvecklingen av konceptet."

Utbildningsämnen är relaterade till by- och föreningsaktiviteter på ett eller annat sätt. När man beställer en byacoach till byn kan man till exempel börja med grunderna i föreningsverk-

samhet, med kommunikation, medel-sanskaffning eller de föreningsaktivas digitala färdigheter. Ämnesområden som är relaterade till närvärkande och volontärarbete finns också att tillgå. I verkstäderna kan man planera evene-mang eller tillsammans fundera på hur man kan få mera aktiviteter till föreningshuset. Med stöd av byacoachen kan man göra upp en byplan eller planera ett projekt på basen av en bra idé och därmed också kanske få finansiering för utvecklingen av byn eller kvarteret.

Kestävän kehityksen viikkoa vietetään viikolla 39

Kestävän kehityksen viikolla nostetaan esille erilaisia käytännön esimerkkejä kestävän kehityksen työstä erityisesti maaseudulla ja käydään keskustelua kestävyyksymyksistä. Teemaviikon aikana järjestetään toimintaa ja jaetaan vinkkejä. Toiminta voi olla ekologista, taloudellista, sosialista tai kulttuurista kestävyyttä edistävää, ja toiminnan voi toteuttaa esimerkiksi työpajoina, luentoina, teemapäivinä tai avoimien ovien tapahtumina.

Kestävän kehityksen viikon tapah-tumia voivat järjestää eri toimijat, kuten kunnat, koulut, yritykset tai yhdistykset.

Mitä kirjavampi joukko, sen parempi! Osallisuus ja yhteisöllisyys on tärkeää ja osa kestävän kehityksen viikon perusajatusta. Yhdessä luodaan vahva kestävyyssbrändi maaseudulle.

Viime syksynä ohjelmassa oli muun muassa webinaareja, kirpputoreja, kierrätystä, keppihevosten valmistusta, lähiruokatapahtumia, retkiä lähiul-toon, korjausompelua, ruuanvalmis-tuskurssi särkkikaloista ja monenlaista muuta toimintaa.

Kevään aikana järjestetään kaikille avoimia infotilaisuuksia, joissa jaetaan tietoa tapahtumaviikon perustamises-

ta ja toteutukseen osallistumisesta. Tilaisuuksista ilmoitetaan netti- ja facebook-sivuillamme.

– Järjestämme mielellämme myös sparrausapua kylille teemaviikon ideoointiin, toteaa **Nora Backlund**, joka toimii kestävän kehityksen viikon erityiasiantuntijana.

Tänä vuonna Kestävän kehityksen viikkoa vietetään 25.9.-1.10. Tervetuloa mukaan!

Listätietoa: www.kestavankehityksenviikko.fi

Hållbarhetsveckan ordnas vecka 39

Med Hållbarhetsveckan vill vi tillsammans med föreningar, kommuner, företag och övriga intresserade skapa en evenemangsvecka där alla goda exempel på hållbarhetsarbete som görs på landsbygden lyfts fram.

Hållbarhetsveckan ska vara en arena där organisationers hållbarhetsarbete synliggörs och öppnas upp för diskussion kring hållbarhetsfrågor i regionen. Aktiviteterna som ordnas under veckan kan vara inom ekologisk, social eller ekonomisk hållbarhet, och

kan till exempel vara i form av verkstäder, föreläsningar, temadagar eller öppet husevenemang.

I fjol höstas utgjordes programmet av bland annat webbinarier, lopptorg, återvinning, tillverkning av käpphästar, evenemang om närmat, utfärder till närmiljön och mycket annat.

Under våren ordnas olika infotill-fällen om veckan och om hur man kan delta. Följ gärna med våra nät- och facebook-sidor!

– Vi ordnar också gärna sparrning

för byarna som hjälper till att kläckta idéer, säger **Nora Backlund** som fungerar som hållbarhetsveckans specialsak-kunnig.

Hållbarhetsveckan arrangeras 25.9.-1.10.2023. Kom med!

Mera information: <https://hallbarhetsveckan.fi/>.

Uudenmaan Vuoden Kylä 2023

Vahvaa kylähenkeä ja toimeliaisuutta

Uudenmaan Vuoden kylä 2023 -kilpailu osoitti jälleen kuinka erilaisia kylät ovat. Edustettuina olivat niin saaristo, urbaanimpi ympäristö kuin perinteisemmät kylätkin. Vaikutukseen teki se, kuinka niissä kaikissa koosta ja sijainnista riippumatta tehdään valtavan paljon asiaita asukkaiden ja alueen pärjäämisen edistämiseksi.

Aktiivisuus ja yritylääisyys ovat Pellingin elinehdo

Uudenmaan vuoden kyläksi 2023 valittu Pellinki on noin 250 asukkaan saariryhmä Porvoon saaristossa. Väkimäärän saarella moninkertaistavat vapaa-ajan asukkaat; vapaa-ajan asuntoja on reilut 1800. Pellinki on suosittu matkailukohde. Siellä vierailee runsaat 17 000 matkailijaa vuosittain. Moni yhdistää Pellingin Tove Janssoniin. Hänen mökkinsä sijaitsee ulkosairastossa Pellingin edustalla, Klovharussa. Pellinki on aktiivinen "kylä", jossa on asukasmäärään nähden paljon yrityksiä. Saarella on paljon toimintaa ja

taapautumia ympäri vuoden. Yhdistystoiminta on siellä aktiivista, ja yhteistyö eri toimijoiden välillä on keskeisessä roolissa.

Saarelaisten omin sanoin: "Valinta Uudenmaan vuoden kyläksi on suuri kunnianosoitus kaikelle Pellingissä tehdylle työlle. Pellingin asukkaina meillä on hieno mahdollisuus olla aktiivisia, ja saamme toteuttaa ideoitamme ja kokeilla, mikä sopii meille. Jokaiselle löytyy paikka ja siksi paljon kehitystä tulee sisältäpäin. Saaristo ja sen etäisyyys Porvoosta jättää ja on aina jättänyt

jälkensä elämään täällä.

Pellinki on kuin pieni puro, joka on jatkuvassa liikkeessä ja siinä missä tulee pysähdyks, puro etsii uutta uurrettavaa missä virrata eteenpäin mutta silti samana virtana. Nykyään Pellinki on yhdistelmä perinteisiä elinkeinoja ja nykyäikaisia yrityksiä, muinaisia ja äskettäin luotuja perinteitä. Aktiivinen saaristokylä, joka on asuttava ympäri vuoden."

Lisätietoa Pellingistä: <https://visit-pellinge.fi/fi/>

Laajalahti on moderni kylä

Kunniainninan saanut Laajalahti on noin 3800 asukkaan kaupunginosa Espoossa. Aluetta ylläpidetään ja kehitetään päämääriteliöistä ja siellä vaalitaan kotiseutuhenkää, toiminta on runsasta ja monipuolista ja viestintää hoidetaan hyvin.

Kuten kilpailuhakemukseissa todetaan: "Laajalahti on kokenut suuren

muutoksen keskiaikaisesta kalastajakylästä Albergan kartanon teollisuusalueeksi, huvilayhdyskunnaksi ja edelleen rintamamiestaloalueeksi. Viime vuosina muutoksen veturina on ollut Otaniemen alue, jonka myötä kaduilla pöräväät robotit ja Laajalahti on koti yhä useammasta kulttuurista tuleville ihmisille. Laajalahti ry on yritynyt olla

muutoksissa mukana ja aktiivisesti kaikkien asukkaiden tukena viimeisten 72 vuoden ajan."

Laajalahti on tunnettu muun muassa Akseli Gallen-Kallelan museosta ja Villa Elfvikin luonnon suojojelualueesta. Lisätietoa Laajalahdesta: <https://www.laajalahtiry.fi/>

Teksti: Anu Halme
Kuva: Visit Porvoo

Årets nyländska by 2023

Starka byakänslor och företagsamhet

Tävlingen Årets nyländska by var igen en påminnelse om hur olika våra byar är. Såväl skärgården, den mer urbana miljön som de traditionella byarna var representerade bland kandidaterna. Det är imponerande hur alla gör ett enormt arbete oavsett byns storlek och läge för att hjälpa invånarna och för att se till att området utvecklas.

Aktiva öbor och företagsamhet är öns livsnerv

Årets nyländska by är Pellinge som är en ögrupp med ungefär 250 invånare i Borgå skärgård. Befolkningen på öarna blir mångfaldig via fritidsboende för det finns över 1800 sommarstugor och ett tillägg till befolkningen är också de 17 000 turister som årligen besöker Pellinge skärgård. Många kombinerar Pellinge med Tove Jansson. Hennes stuga är belägen på holmen Klovharun i den yttre skärgården utanför Pellinge. Pellinge är en aktiv "by" med ett stort antal företag i förhållande till antalet invånare. Det finns mycket verksamhet

och olika evenemang på gång under hela året. Föreningsverksamheten är aktiv och samverkan mellan olika aktörer spelar en nyckelroll.

Med öbornas egna ord: "Att bli utsedd till årets nyländska by är en fin eloge för allt det arbete som görs och har gjorts på Pellinge. Som pellingabor har vi den fina möjligheten att vara aktiva och få förverkliga våra idéer och prova oss fram på vad som passar oss. Det finns en plats för alla och därfor kommer mycket utveckling inifrån. Skärgården och avståndet till Borgå

sätter och har alltid satt sin prägel på livet här.

Pellinge är som en liten bæk, i ständig rörelse och där det blir stopp söker bäcken en ny fära att rinna i och komma vidare men är ändå likväld samma bæk. Idag är Pellinge en kombination av traditionella näringar och moderna företag, gamla anor och nyskapade traditioner. En aktiv skärgårdssby som är bobar året om."

Mera information om Pellinge: <https://visitpellinge.fi/> och på finska: <https://visitpellinge.fi/fi/>.

Bredvik är en modern by

Ett hedersomnämnde beviljades Bredvik som är en stadsdel i Esbo med cirka 3800 invånare. Bredviks område bevaras, underhålls och utvecklas målmedvetet och hembygdens anda vårdas, verksamheten är riklig och mångsidig och kommunikationen sköts väl.

I tävlingsansökan står det: "Bredvik har genomgått en stor förvand-

ling från medeltida fiskeläge till ett industriområde på Alberga gård, en villakoloni och vidare in i ett frontmannahusområde. Under de senaste åren har Otnäsområdet varit den drivande kraften bakom förändringen, med

robotar som surrar på gatorna. Bredvik är också ett hem för människor från allt fler kulturer. Laajalahti ry har haft

vilan att vara delaktig i förändringarna och aktivt stödja alla invånare under de senaste 72 åren."

Bredvik är känt för bland annat Galen-Kallela -museet och Villa Elfviks naturskyddsområde.

Mera info om Bredvik: <https://www.laajalahtiry.fi/>

OP

Text: Anu Halme
Kuva: Kari Hakala

Kyläkoulut

Raaseporissa kyläyhdistyksiltä kannanotto kaupungille kyläkoulujen ja elinvoimaisten kylien puolesta

Kyläkoulu on muutakin kuin vain lasten oppimispaikka ja opettajien työpaikka. Näiden lisäksi kyläkouluissa järjestetään iltaisin ja viikonloppuisin kerhoja ja kursseja, erilaisia kulttuuriesityksiä, kokouksia ja juhlia. Kyläkoulu on monessa kylässä kylän sydän. Lapsiperheet pitävät kylät elävinä, ja lähellä sijaitsevat pääväkodit ja alakoulut ovat monelle perheelle merkittävä syy valita asuinpaikka. Kun päättäjät miettivät kyläkoulujen lakkauttamisia, heidän tulisi miettiä, mikä kylä halutaan näivettää ja lakkauttaa kyläkoulu sieltä. Missä kunnassa tällaiseen on varaa?

Raaseporissa päivitetään palveluverkkoselvitystä, jossa jälleen tarkastellaan myös kyläkoulujen lakkauttamisia. Konsultit laskevat kiinteistöstä aiheutuvia kuluja, mutta he eivät kerro selvityksissään, millaiset seuraukset kaksikieliselle kylälle on, jos sieltä lakkautetaan toinen koulu ja viedään toisen kieliryhmän lapset pois. He eivät myöskään kerro, miten iltapäiväkerhojen häviäminen vaikuttaa, tai vanhempainyhdistysten, joissa kouluisten vanhemmat ovat aktiivisesti osallistuneet koulun ja kyläyhteisöjen yhteistoimintaan. Konsultit ynnäväät koulukuljetuksista aiheutuvia näennäisiä säästöjä, mutta eivät kerro niistä terveysvaikutuksista, jotka seuraavat siitä, kun lapsi istuu suuntaansa puoli tuntia bussissa muutaman kilometrin pyörämatkan sijaan. Konsultit eivät myöskään kerro, kuinka monta lapsiperhettä kylälle on muuttanut lähioulun takia ja kuinka monta jättää muuttamatta sen jälkeen, kun koulu on lakkautettu. Tai mitä käy kylän muille palveluille.

Syksyllä 2022 yhdeksän kyläyhdistystä luovutti Raaseporin kaupunginjohtaja Petra Themanille kannanoton,

Teksti ja kuvaat: Marianne Liitelä

Pohjan kirkonkylän koulun kevätjuhlaa vietetään perinteisesti aina kyläyhdistyksen ylläpitämällä Gumnäsin tanssilavalla.

Pojo kyrkoby skolas vårfest firas traditionenligt alltid på danspalatset som byaföreningen upprätthåller i Gumnäs.

jossa pyydetään kaupungin päättäjiä näkemään kyläkoulut muunakin kuin numeroina. Kannanotossa kyläyhdistykset nostavat elinvoimaiset, monimuotoiset, kaksikieliset ja erilaiset elävät kylät Raaseporin valtikorteiksi. Elinvoimaisten kylien ehto on lähipalvelut ja ennen kaikkea kyläkoulut. Asukaslukua ei saada kasvuun kyläkouluja lakkauttamalla. Kyläyhdistykset ehdottavat, että Raaseporin kaupunki linjaa, että yhtään toimivaa ja kunnostuskuntoista kyläkoulua ei lakkauteta ja kaupunki profiloituu kylämönteisenä kuntana, jossa kyläkoulujen merkitys nähden laajasti ja kauaskantoisesti, osana eläviä ja kehittyviä kyliä ja joka tukee kyläkoulujen säilyttämistä.

Syksyllä Pohjan kirkonkylän koulussa oli eläinpäivä, jonne myös vanhemmat olivat tervetulleita.

Under hösten hölls en Djurens dag i Pojo kyrkoby skola vari också föräldrar var välkomna att delta.

Byskolan

Byaföreningarna i Raseborg har gjort ett ställningstagande till staden angående byskolor och livskraftiga byar

Byskolan är mycket annat än barnens första utbildningsställe och lärarnas arbetsplats. I byskolorna ordnas om kvällar och veckoslut olika klubbar och kurser, olika kulturevenemang, möten och fester. Byskolan är ofta hela byns hjärta och centralplats för verksamheten. Det är barnfamiljerna som bevarar byarna levande och nära belägna daghem och byskolor är ofta ett viktigt argument då barnfamiljerna funderar på var de kunde bo. Beslutsfattarna borde ta sig en extra funderare då de ska besluta om att dra in en byskola. Vilken by ska hänäst kväses och göras oattraktiv genom att dra in byskolan? Man kan fråga sig vilken kommun som på riktigt har råd med det?

I Raseborg uppdateras utredningen om servicenätet och i den tas igen ständpunkt till indragning av byskolor. Konsulterna har som uppgift att beräkna vilka kostnader fastigheterna åsamkar. De berättar dock inte i sina utredningar om vilka följer det kan ha för en tvåspråkig by ifall där dras in den ena skolan och den språkgruppens barn ska resa betydligt längre bort för att få gå i skolan. De berättar inte heller om hur det påverkar ifall eftermiddagsklubbarna stryks över med rödpennan. Ej heller hur det påverkar om föräldraföreningarnas verksamhet tar slut. I dem har föräldrarna fungerat aktivt i samarbete mellan skolan och bygemenskapen. Att kalkylera efterlängtade inbesparningar från skolskjutsarna är konsulterna bra på men de kan inte berätta om vilka hälsoföljder det har för barnen

att de två gånger om dagen sitter en halv timme i skolbussen, då de i stället hade kunnat cykla till närskolan. De berättar inte heller hur många barnfamiljer som har flyttat till byn på grund av närskolan eller hur många som har lätit bli att flytta in till byn efter att en skola har dragits in. Ej heller vad som händer med den övriga servicen som finns i byn.

Nio byaföreningar överlät under hösten 2022 ett ställningstagande åt Raseborgs stadsdirektör Petra Theman. Man vill att stadens beslutsfattare ska ta byskolorna i beaktande i en vidare bemärkelse än bara som kalla och okänsliga numror. Byaföreningarna lyfte i sitt ställningstagande fram livskraftiga och mångsidiga, tvåspråkiga och olika slags levande byar till Raseborgs trumfkort. För att en by ska vara livskraftig behövs fungerande närservice och framför allt byskolan. Om byskolorna dras in kommer invånarantalet inte att växa. Byaföreningarna föreslår att Raseborgs stad skulle göra ett principbeslut om att inte en enda fungerande och reparationsduglig byskola skulle dras in. Byaföreningarna föreslår att staden ska profilera sig som en byavänlig kommun vari byskolorna ses i en vidare och mer långtgående kontext. Då kan skolorna bevaras som en del av de levande och utvecklingsdriftiga byarna. Byaföreningarnas åsikt är att Raseborg då kunde höja sin status som en av nejdens attraktivaste kommuner som satsar på framtiden.

Byaföreningarna vill poängtala

Pohjan kirkonkylän koulun oppilaiden joulujuhla toteutettiin kulkueena, joka kiersi ympäri kylää. Pojo kyrkoby skolas elevers julfest genomfördes som en kavalkad som ringlade sig genom byn.

byskolona stora betydelse. Samhörigheten och -säkerhetskänslan i byarna samt elevernas och personalens välmående är en del av det allt omfattande samarbetsnätverket i byarna. Det bör tas i beaktande att byaföreningarna inte jobbar enbart för den egna byns skola utan de delar åsikten tillsammans med alla föreningar vilka har som intresse att arbeta för hela Raseborgs stads framtid.

Ställningstagandet kan läsas här (på finska): <https://www.pohjapojo.fi/uutiset/byaföreningarna-inte-jobbar-enbart-för-den-egna-byens-skola-utan-de-delar-åsikten-tillsammans-med-alla-föreningar-vilka-har-som-intresse-att-arbeta-för-hela-raseborgs-stads-framtid>

Marianne Liitelä

ordförande, Pojo kyrkoby byförening rf ersättare i styrelsen, Nylands Byar rf organisationskoordinator, Finlands Byar rf

Maaseutu kiinnostaa Kerrotaan ylpeydellä kylistä!

Teksti: Johanna Niilivuo
Kuva: Verner Niilivuo

Maaseudun ja kylien väljyyssä ja rauha, luonnon läheisyys, "lande lifestyle" ja maallemuutto ovat viimeiset pari vuotta olleet nosteissa. Uudenmaan Kylien näkökulmasta merkittävää on, että erityisesti kaupunkien läheinen maaseutu on tutkimuksienkin mukaan maalla asumisesta haaveilevien ykköstoive. Siellä yhdistyvät luonnon tarjoamat harrastus- ja virkistysmahdollisuudet, niiden tuomat hyvinvointiaikutukset sekä kohtuullinen matka palveluihin ja kaupunkien tarjoamiin vapaa-ajan rientoihin.

Kylät pidetään elävinä yhteistyöllä

Maallemuutosta puhuttaessa ei voi liikaa korostaa kylä-kuntayhteistyön merkitystä. On paljon helpompaa ja hedelmällisempää kehittää kylää hyvässä yhteistyössä vastakkain-asettelun sijaan. Kyläfoorumi ja -parlamentit, kumppanuuspöydät ja osallisuusillat ovat esimerkkejä työkaluista, joilla yhteistyötä voidaan lisätä ja kasvattaa ymmärrystä toisen osapuolen näkemyksistä, tarpeista ja resurseista. Kylien huomioiminen kuntien ja kaupunkien strategiatyössä on ensiarvoisen tärkeää, kuten myös tehtyjen strategisten päätösten siirtäminen käytäntöön esimerkiksi kunnan maaseutuohjelman muodossa. Käytännössä tämä voi tarkoittaa esimerkiksi myönteistä suhtautumista vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoitukseen muutoksiin, kylien kaavoitukseen sekä suunnittelutarvatkaisuihin.

Maaseutuasumiseen uusia ideoita

Maaseutuasumisen monipuolistamisessa on paljon potentiaalia. Karkeasti stereotypoiden voodaan sanoa, että maalla asuminen on tällä hetkellä mahdollista heille, joilla on varaa tai halua rakentaa tai ostaa talo. Toki kuntakeskuksista löytyy muitakin vaihtoehtoja, mutta kasarilla rakennettu rivitalon pätä on harvemmin maallemuutajan unelma. Tarvitsemme vaihtoehtoja, joilla maallemuutto mahdollistetaan koko ajan kasvavalle joukolle vuokra- ja yksinasuja. Yhden hengen talouksien määriä on jo lähes puolet kaikista asuntokunnista, mikä tarkoittaa yli 1,2 miljoonaa yksin asuvaa suomalaista; tästä merkittävä osa on pääkaupunkiseudulla lähellä Uudenmaan kyliä asuvia sinkkuja, jotka olisivat valmiita muuttamaan maalle, mikäli houkuttelevia, kohtuuhihtaisia ja luonnonläheisiä vaihtoehtoja olisi tarjolla. Nämä vaihtoehdot voivat olla yhteisöllistä asumista, rivi- tai minalaloja, pieniä puukerrostaloja, vuokrattavia mummonmökkejä, kellovaa asumista – innovatiivisuudelle on nyt tilausta!

Kyläkummit maallemuuttajan tukena ja apuna

Kyläkummit ovat maaseudun "sisäänhiettäjiä", jotka madaltavat maallemuuton kynnystä ja vahvistavat kylien vastaanottokykyä. He ovat maallemuutosta haaveilevan ensimmäinen kontakti kylään, ja kyläkummita onkin hyvä löytyä luontaista halua auttaa, opastaa ja tarvittaessa vaikkapa kädestä pitäen neuvoa uusia kyläläisiä. Heillä on tieto kylän vapaista toteista, taloista ja asunnoista sekä hyvä

näppituntuma alueen palveluihin ja tapahtumiin. Kaikkea ei tarvitse tietää itse; riittää, kun tietää keneltä kysyä tai kenen puoleen ohjata. Kyläkummeja, muuttokummeja ja muuttoagentteja löytyy jo ympäri Suomen, mutta lisää tarvitaan. On tärkeää antaa ulospäin kuvia avoimista ja tervetulleeksi toivotavista kylistä. Alkuvuonna julkaisemme yhteistyössä Landemia-hankkeen kanssa kyläkummimallin, joka helppottaa kaikkia kyliä aloittamaan oman kyläkummitoimintansa.

Ylpeydellä kylästä!

Vuoden 2021 lopulla lanseerattu #YlpeydelläKylästä-slogan on otettu hienosti käyttöön. Se sai lisätuultaan upeilla teksteillä, joita kylät voivat tilata oman kylän nimellä, sekä viime vuonna järjestetyllä neliosaisella webinaarisarjalla, jonka tallenteet löytyvät Suomen Kylien verkkosivulta. Kannattaa muistaa myös [maalleasu-maan.fi](#)-sivusto ja käydä kurkkaamassa Kylät-osiosta, kuinka voi ilmoittaa oman kylän mukaan.

Pidetään maallemuuton nosteyhnessä käynnissä – puheella ja teolla! Kerrotaan #ylpeydelläkylästä, niin omasta kuin naapurikylästäkin.

Johanna Niilivuo
maallemuuton asiantuntija
Suomen Kylät ry

Landsbygden väcker intresse Vi kan berätta med stolthet om byarna!

Text: Johanna Niilivuo
Bild: Verner Niilivuo

Landsbygdens och byarnas glesa bebyggelse, lugnet och närheten till naturen samt utflyttningen till landsbygden har under de senaste två åren varit på tapeten på många håll i landet. En poäng ur de nyländska byarnas synvinkel är att speciellt den landsbygd som är belägen nära städerna är det främsta målet för dem som drömmar om att flytta ut på landet. Här kan man kombinera fritidsintressen och rekreation med alla naturens positiva inverkningar på den egen välfärden. I kombinationen ingår ändå också en resonabel resa till den service och fritidsnöjen som städerna kan erbjuda.

Byarna bevaras levande genom samarbete

Samarbetet mellan by och kommun är av elementär betydelse. Framom onödiga motsättningar är det i längden mycket mera resultatgivande att utveckla kommunens byar i ömsesidigt samarbete. Byaforum- och parlament är exempel på olika samarbetsätt med vilka man kan stärka samarbetet och medvetenheten om olika parters åsikter, behov samt resurser. Det är ytterst viktigt att ta byarna i beaktande då kommunernas strategier uppgörs. Det gäller även då de strategiska besluterna tas i praktiskt bruk bland annat i kommunens landsbygdsprogram. Det kan innebära att man förhåller sig positivt till ansökningar om att ändra fritidsbostäders användningsändamål, planläggning av byar samt avgöranden angående planeringsbehov.

Nya vindar om att bo på landsbygden

Det finns stora möjligheter att bredda

på möjligheterna och -sätten att bo på landsbygden. Vill man använda stereotypi så kan man kanske säga att bo ute på landet är möjligt endast för dem har råd eller vilja att bygga eller köpa ett hus. I kommuncentrumen finns det förstås också andra alternativ men en radhusstamp som är byggd på 1980-talet är väl ganska sällan drömmen för den som vill flytta ut på landet. Vi behöver olika alternativ som kan göra det möjligt att flytta ut till landsbygden också för den växande skaran av hyres- och ensamboende. Av alla hushåll är redan nästan hälften en-personers hushåll vilket innebär över 1,2 miljoner finländare. En inte obetydlig del av dem är singelpersoner som bor ganska nära de nyländska byarna i huvudstadsregionen. Många kunde tänka sig att flytta ut på landet om det skulle finnas attraktiva, förmånliga och naturnära alternativ att välja bland.

Alternativen kan vara gruppboende, rad- eller miniatyrhus, små höghus i trä, uthyrbara sommarstugor eller flytande bostäder. Nu finns det utrymme för kreativitet!

Byafaddrarna kan hjälpa dem som flyttar ut på landet

Vad är en byafaddar för något? Det är förenklat sagt en allmän benämning på de personer som kan hjälpa till med information om byn och dess förhållanden för nyinflyttade invånare men kanske ännu mera sådana personer som är intresserade av att flytta in till byn. Precis allting behöver en sådan person förstås inte veta själv till punkt och pricka. Ofta räcker det att man vet av vem man ska fråga närmare information eller till vilken kommunal sektor

saken hör. En sådan person behöver inte ha någon "byafadder"-titel, men kan förstås ändå i praktiken fungera som en sådan. Ofta är byaförenings ordförande eller någon annan synlig byaaktivit den person som folk tar kontakt med. Olika alternativ finns, till exempel så kan en aktiv medlem i ett välagrvara den som hjälper till med information. I början av året kommer vi i Finlands Byar att i samarbete med Landemia-projektet att presentera en byafaddermodeell vars strävan är att stöda byarna i sin byafaddersverksamhet.

Stolt över byn!

#StoltöverByn-slogansen som lanserades i slutet av 2021 har tagits väl i bruk. Med hjälp av olika reklamtextilier fick sloganen ännu mera luft under vingarna. Produkterna kan beställas av byarna så att byns eget namn kommer med i samband med sloganen. Ifjol verkställdes också en webbinarieserie i fyra delar angående temat. Jag kan varmt rekommendera att använda sloganen i egna publikationer! Använd också #StoltöverByn -huvjackan och bekanta dig med webbinarierna (finns på Finlands Byars nätsidor). Bekanta dig också gärna med [maalleasumaan.fi](#)-sidan (på finska) och ta reda på hur din egen by kan medverka.

Tillsammans håller vi utflyttningen till landsbygden i rampljuset såväl i ord som gärningar! Vi fortsätter förmedla #StoltöverByn om såväl den egna som grannbyn.

Johanna Niilivuo
sakkunnig i utflyttningsärenden
Finlands Byar rf

Tukea kylille - Stöd till byarna

LEADER

Ihmisten kokoisille ideoille!

För dina idéer!

LEADER

EMO

Espoo, Hausjärvi, Hyvinkää, Loppi,
Nurmijärvi, Riihimäki, Tuusula, Vantaa
www.emory.fi

LEADER

Pomoväst

Hanko, Ingå, Kirkkonummi,
Raseborg, Siuntio
www.pomovast.fi

LEADER

Ykkösakseli

Karkkila, Lohja, Salo,
Vihti
www.ykkosakseli.fi

Ota yhteyttä!

Ta kontakt!

Omakotitaloissa on paljon mahdollisuuksia energiatehokkaampaan arkeen

Omakotitaloissa asuville kodin lämmitys on usein iso osa kotitalouden kustannuksia. Olipa kodin lämmitysmuoto mikä tahansa, asukkaiden toimilla on suuret vaikutukset lämmitysenergian kulutukseen ja siten myös sen kustannuksiin.

– Säätmällä kodin eri tilojen lämpötiloja tarpeenmukaisiksi lämmityskustannukset voivat pienentyä lähtötilanteesta riippuen jopa kymmeniä prosentteja, ilman remontteja. Myös kiinnittämällä huomiota lämpimän käyttöeden kulutukseen, voi tehdä huomattavia säästöjä, Motivan asiantuntija Teemu Kettunen sanoo. Tukilämmitysmuotojen, kuten ilma-lämpöpumppujen ja tulisijojen, hyödyntämisenä on huomattava rooli omakotitalon energiatehokkuuden tehostamisessa. Lisäksi kodin ja sen lämmitysjärjestelmien säännölliset huollot ja tarkastukset edistävät energialoudellisuutta. Ikkunoiden ja ovien tiivistämällä tai uusimisella sekä seinien, yläpohjan ja alapohjan lisääristämällä voi parantaa talon lämpöeristystä.

Suunnittelutakaa kodin energiatehokkuuden

Pientalon kunnossapidosta on tärkeää ylläpitää huoltokirja ja laatia siitä säännöllisesti päävitettävä pitkän tähtäimen kunnossapitosuunnitelma (PTS).

– PTS auttaa talon omistajaa remonttien aikatauluttamisessa sekä niiden keskinäisten vaikutusten ja kustannusten huomioimisessa.

Omakotitalon PTS:n laatimisessa kan-

nattaa hyödyntää alan asiantuntijaa, Teemu Kettunen suositteelee.

On tärkeää, että PTS:ään kirjataan kunnossapitotoimien ohella keskeiset rakennuksen energiatehokkuutta parantavat ja uusiutuvan energian käytöötä lisäävät toimenpiteet. Taloudellisimmat energiakustannuksia pienentävät toimenpiteet kannattaa usein toteuttaa mahdolismman pian, mutta kokonaisuus huomioiden. Lämmitystapamuutoksen yhteydessä on hyödyllistä toteuttaa samalla energiatehokkuustoimenpiteet, jotka voivat vaikuttaa uuden lämmitysjärjestelmän mitoituukseen.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) kautta on mahdolista saada energia-avustusta, jos rakennuksen remontit parantavat merkittävästi energiatehokkuutta. Öljytai maakaasulämmityksen vaihtoon puolestaan voi hakea tukea ELY-keskuksesta tai hyödyntää korotettua omakotilousvähennystä remontissa.

Energianeuvonta auttaa säästämään

Energiatehokkaita vinkkejä omaan kotiinsa esimerkiksi lämmitysjärjestelmiin, uusiutuvan energian käyttöönnottoon sekä muihin asumisen energiatehokkaisiin ja kestäviin ratkaisuihin kannattaa kysyä energianeuvonilta.

Maksutonta ja puolueettonta energianeuvontaa antavat Energiaviraston rahoittamat alueelliset energianeuvot ja valtakunnalliset Motiva.

Maakunnittain toimivat alueelliset energianeuvot tarjoavat neuontaa osoitteesta www.motiva.fi/asiaaenergiastauutiskirje.

Teksti: Motiva Oy
Kuva: Nina Kaverinen/Motiva Oy

Ilmanvaihtokoneen suodattimien puhdistus parantaa energiatehokkuutta.

Rengöring av ventilationsaggregatets filter förbättrar energieffektiviteten.

yrityksille. Uudellamaalla energianeuvonnan puhelinpäivystys on tiistaisin kello 9–12 numerossa 044 901 634. Yhteyttä voi ottaa myös sähköpostitse energianeuvonta@ramboll.fi. Motivan valtakunnallisen palvelun tavoittaa sähköpostilla kuluttajaneuvonta@motiva.fi sekä puhelimise maanantaisin ja perjantaina kello 9–12 numerossa (09) 6122 5150.

– Säännöllisesti sähkökulutustaan seuraavat ja energiansäästöohjeita vastaanottavat pystyvät asumistuttumuksiaan muuttamalla säästämään keskimäärin kymmenen prosenttia talvikuukausien sähkökulutuksesta. Nykyisellä hintatasolla se on myös huomattava taloudellinen säästö, toteaa Teemu Kettunen.

Vinkkejä kodin energiasäästöön tarjoaa myös Asiaa energiasta -uutiskirje, joka lähetetään noin kerran kuuksi kaudessa. Uutiskirjeen tilaajat säästivät tutkitusti talvikuukausina energiasta jopa 10 % energialaskussaan. Kirje julkaistaan suomeksi ja sen voi tilata osoitteesta www.motiva.fi/asiaaenergiastauutiskirje.

I egnahemshus finns många möjligheter till en energieffektivare vardag

För boende i egnahemshus utgör uppvärmningen av hemmet ofta en stor del av hushålls kostnader. Oavsett vilken uppvärmningsform som används i hemmet, har de boendes verksamhet en stor inverkan på förbrukningen av uppvärmningsenergi och därigenom också på kostnaderna för den.

– Genom att anpassa temperaturer i de olika rummen i hemmet efter behoven kan uppvärmningskostnadera, beroende på utgångsläget, minska med upp till tiotals procent utan renoveringar. Man kan göra avsevärda besparingar genom att beakta varmvattenförbrukningen, säger Teemu Kettunen, expert hos Motiva.

Nyttjandet av olika former av stöduppvärmning, till exempel luftvärmepumpar och eldstädär, spelar en betydande roll i förbättringen av energieffektiviteten i egnahemshus. Dessutom bidrar regelbundet underhåll och regelbundna inspektioner av hemmet och dess uppvärmningssystem till energieffektiviteten. Tätning eller byte av fönster och dörrar samt ytterligare isolering av väggarna, vindsbjälklaget och bottenvindsbjälklaget kan förbättra husets värmeisolering.

Planering säkerställer hemmets energieffektivitet

Det är viktigt att föra en underhållsbok över ett småhus och att utarbeta en underhållsplan för huset som man uppdaterar regelbundet.

– Underhållsplanen hjälper husägaren att schemalägga renoveringarna och att beakta deras ömsesidiga effekter

och kostnader. Det lönar sig att anlita en expert inom branschen när man utarbetar en underhållsplan för ett egnahemshus, rekommenderar Teemu Kettunen.

I underhållsplanen är det viktigt att förutom underhållsåtgärder också anteckna centrala åtgärder som förbättrar byggnadens energieffektivitet och som ökar användningen av förnybar energi. De mest ekonomiska åtgärderna för att minska energikostnaderna bör ofta genomföras så snart som möjligt, dock med beaktande av helheten. I samband med ändringen av uppvärmningssättet tjänar man på att också genomföra energieffektivitetsåtgärder som kan påverka dimensioneringen av det nya uppvärmningssystemet.

Genom Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (ARA) kan man få energiunderstöd om renoveringarna av byggnaden avsevärt förbättrar energieffektiviteten. För bytet av uppvärmning med olja eller naturgas kan man däremot ansöka om understöd hos NTM-centralen eller utnytta det förhöjda hushållsavdraget i renoveringen.

Energirådgivning hjälper dig att spara pengar

Det lönar sig att be energirådgivare om energieffektiva tips för hemmet, till exempel om uppvärmningssystem, införande av förnybar energi samt andra energieffektiva och hållbara lösningar för boendet. Regionala energirådgivare, som finansieras av Energimyndigheten, samt Motiva

på nationell nivå ger kostnadsfri och opartisk energirådgivning.

Regionala energirådgivare som arbetar landskapsvis tillhandahåller hushåll, bostadsbolag, kommuner och företag rådgivning. I Nyland är energirådgivningens telefonjour öppen på tisdagar klockan 9–12, tfn 044 901 634. Du kan också kontakta oss via e-post: energianeuvonta@ramboll.fi. Du kan kontakta Motivas riksomfattande tjänst via e-post till kuluttajaneuvonta@motiva.fi och per telefon på måndagar och fredagar klockan 9–12, tfn (09) 6122 5150.

– Den som regelbundet följer upp sin energiförbrukning och tar emot anvisningar om energibesparing kan minska sin elförbrukning med i genomsnitt tio procent under vintermånaderna genom att ändra boendevanorna. Med den nuvarande prisnivån innebär detta också en betydande ekonomisk besparing, konstaterar Teemu Kettunen.

Energispartips för hemmet finns även i nyhetsbrevet Asiaa energiasta (Fakta om energi) som skickas ut ungefär en gång i månaden. Det har visats att nyhetsbrevsprenumeranterna sparade upp till tio procent i sina energiräkningar under vintermånaderna. Nyhetsbrevet publiceras på finska, och du kan prenumerera på det på www.motiva.fi/asiaaenergiastauutiskirje

Lohja 700 vuotta

Teksti: Anu Halme
Kuvat: Lohjan kaupunki

Liessaari toimii virkistysalueena.
Ön Liessaari är ett rekreationsområde.

Ensimmäinen kirjallinen maininta Lohjasta paikakuntana on vuodelta 1323, joten tänä vuonna on syytä juhlaan. Vain viiden suomalaisen kunnan historia ylettyy yhtä pitkälle. Juhlinta aloitettiin jo heti vuoden vaihtuessa, ja erilaisia tapahtumia järjestetään pitkin vuotta ympäri kaupunkia ja sen aktiivisuuksia ja luovia kylää. 700-vuotisjuhlavuoden pääjuhlaa vietetään 10.-13.8. Se on ulkoilmatapahtuma, jossa esiintyy lohjalaistaustaisia ja paikallisia esiintyjiä.

Matkailu on kovassa nosteessa

Lohjalla on noin 50 000 asukasta ja yli 10 000 loma-asukasta ja näillä yli 8000 mökiä. Lohjan järvikaupunki on ikkuna tuhansien järvienvielle Suomeen.

Lohjanjärvi on Uudenmaan suurin järvi, mutta sen lisäksi seudulta löytyy parisen sataa muuta järveä. Lohjan matkailu on kovassa kasvussa. Vuonna 2021 Lohjalla vieraili 600 000 ihmistä, joista monet kävivät myös Lohjalla ensimmäistä kertaa pidetyllä Asumontessuilla Hiedensalmen kauissa maisemissa.

- Tavoitteemme on olla yksi Suomen suosituimmista etelän lomakohdeista. Haluamme olla elämyksellinen ja kestävä lähiomapaikka asukkaille ja vierailijoille sekä sukellus suomalaiseen tapaan nauttia elämästä ja Suomen neljästä vuodenajasta vähän kauempaan matkaileville, visioi Lohjan matkailupäällikkö **Jannika Joutsenniemi**.

Lohjalta löytyy tarjontaa aktiiviseen tekemiseen

Lohjalla on runsaasti tarjolla ainutlaatuisia elämyksiä ja kokemuksia. Voi esimerkiksi laskeutua sadan metrin syvyyteen Tytyri Elämyskaivokseen, jossa on suomalaisen kaivostoiminnan juuret. Sammatissa pääsee tutustummaan kansalliseepoksemme Kalevalan kokoajan Elias Lönnrotin elämänvaiheisiin. Keskellä kaupunkia sijaitseva Lohjan Pyhän Laurin kirkko on keskiaikainen harmaakivikirkko ja Suomen suurin sen aikainen pitäjäkkirko. Lohjansaarella sijaitsee Suomen kauneimmaksi puuksikin tituloerattu Paavolan tammi, jolla on ikää arviolta 300–400 vuotta. Lohjalla on vilkas kulttuurielämä, ja myös liikuntahdollisuksia on paljon ympäri vuoden.

Yrittäjyyttä ja suuria hankkeita

Lohja on metsä-, metall-, muovi- ja elektroniikkateollisuuden keskittymä sekä biotalouden ja elämysteollisuuden tuleva pesäpaikka. Kaupunkiin on suunnitteilla kauan kaivattu hotelli, 10 megawatin aurinkopuisto ja jättiläis datakeskus. Viime vuonna kaupunkiin perustettiin yli 250 uutta yritystä, ja kaikkaan yrityksiä on yli 4500. Juhlavuoden kurniaksi kaupunki on avannut mylohma.fi-verkkosivuston, josta asukkaat, mökkiläiset, yrittäjät ja vierailijat löytävät juhlavuoden mittaan vähintään 700 syytä langeta LohjaLoveen. Sivustolle pääset tästä: <https://mylohma.fi/>

Teksti: Anu Halme
Kuvat: Lohjan kaupunki

Lojo 700 år

Text: Anu Halme
Bilder: Lojo stad

I år ska det firas! Det första dokumentet som nämner Lojo som en ort härtammar nämligen från 1323. Endast fem andra finländska kommuners historia sträcker sig lika långt. Firandet inleddes redan vid årets början och olika evenemang ordnas under hela året i staden samt på landsbygden i Lojos aktiva och kreativa byar. Huvudfesten firas i dagarna fyra dvs 10.-13.8. Den är ett utomhusevenemang som har lokala uppträdare och sådana som har rötterna i Lojo som dragplåster.

Turismen frodas

Det finns ungefär 50 000 invånare i Lojo och över 10 000 fritidsboenden, som besitter över 8000 sommarstugor. Sjöstadens Lojo fungerar som ett fönster till de tusen sjöarna i Finland. Lojo sjö är Nylands största sjö och förutom den finns också ungefär 200 andra mindre sjöar eller träsk.

Lojos popularitet som resmål ökar.

Under år 2021 hade Lojo 600 000 besökare varav många också var här för första gången då de besökte Bostadsmässan i Hiedensalmi vackra landskap.

- Vi har som mål att vara ett av de populäraste resmålen i södra Finland. Vi vill erbjuda ett upplevelserikt och hållbart semestermål på ett skäligt avstånd för dem som har en stuga här eller är här på ett kortare besök. För dem som kommer längre ifrån önskar vi ge en inblick i det finländska sättet att njuta av livet och de fyra årstiderna här, säger turistchefen **Jannika Joutsenniemi**.

Lojo är tunneltti myös omenakaupunkina./Lojo är känt för sina stora äppelodlingar.

I Lojo hittar du allt som en aktiv resenär behöver

Enastående upplevelser och erfarenheter finns till buds i Lojo av rikliga mått. Exempelvis kan du besöka gruvan Tytyri som är belägen på hundra meters djup. Där finns också rötterna till den finländska gruvdriften. I Sammati kan du bekanta dig med faserna i Elias Lönnrots liv som sammanställdes i hela Finland då den färdigställdes. På Lojoön finns också den 300-400 år gamla eken i Paavola som har sagts vara Finlands vackraste träd. Kulturlivet i Lojo är mångsidigt och möjligheterna att idka olika sorts motion kan användas året runt.

Företagsamhet och stora projekt

Skogs-, metall-, plast- och elektro- ronikindustrin har koncentrerats till Lojo. Lojo är också den kommande hemvisten för biobaserad ekonomi och upplevelseföretagsamhet. Det planeras ett långt efterlängtat hotell, en solenergipark på 10 megawatt och en enorm datacentral. Ifjol grundades det över 250 nya företag i staden och sammanlagt finns det över 4500 företag.

För att fira jubileumsåret har staden öppnat en nätsida mylohma.fi.

f. Invånare, sommargäster, företagare och besökare hittar där minst 700 saker till att bli förtjusta i Lohjalo. Sidan finns här: [https://mylohma.fi/](https://mylohma.fi).

Paavolan tammi on valtakunnallisesti arvokas lehtoalue.
Eklunden vid eken i Paavola är ett nationellt värdefullt lundområde.

Uudenmaan Kylät Nylands Byar

Liity jäseneksi!

Liittymällä jäseneksi autat meitä vaikuttavuudessa. Jäsenmaksu vuosittain: yhdistykset 30 €, yksityishenkilöt 10 €. Ota yhteyttä: toimisto@uudenmaankylat.fi

Bli medlem!

Genom att du är vår medlem, hjälper du oss med effektiviteten. Medlemsavgift per år: föreningar 30 €, privatpersoner 10 €.
Ta kontakt: toimisto@uudenmaankylat.fi